

Rapport

Datum: 15 april 2005

Rapportnummer: 2005/125

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost hebben nagelaten behoorlijk onderzoek te doen naar de inbraak in de woning van zijn zoon waardoor de vermoedelijke daders niet zijn opgespoord en strafrechtelijk vervolgd. Verzoeker klaagt er met name over dat de politieambtenaren:

- ter plaatse geen sporenonderzoek hebben verricht;
- niet (direct) alle getuigen hebben gehoord.

Voorts klaagt verzoeker erover dat het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost geen aandacht heeft besteed aan de bedreigingen afkomstig van de vermoedelijke daders aan het adres van de familie van verzoeker.

Ten slotte klaagt verzoeker erover dat een met naam genoemde politieambtenaar zijn familie onheus heeft bejegend door ervan uit te gaan dat de inbraak in scène was gezet door verzoekers (stief)kleinzoon.

Beoordeling

Algemeen

1. Op zondag 4 mei 2003 omstreeks 03:00 uur kreeg de meldkamer van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost een melding binnen van een inbraak in de woning van de familie Be. te Q. Politieambtenaren B. en G. gingen ter plaatse. Zij arriveerden om 03:12 uur bij de woning, waar zij de zoon des huizes, J. (zoon van de familie Be. en een kleinzoon van verzoeker), samen met een aantal vrienden aantreffen. J., die alleen thuis verbleef omdat zijn ouders op vakantie waren, was op stap geweest en had bij zijn thuiskomst geconstateerd dat er in de woning was ingebroken. De betrokken ambtenaren stelden die nacht een onderzoek in. Om 03:26 uur verlieten ze de woning.

2. In de mutatie die op 4 mei 2003 door betrokken ambtenaren B. en G. van het voorval is opgemaakt staat onder meer het volgende vermeld.

"Dader vermoedelijk het pand binnengekomen via hengelen, daar er geen schade aan het pand te zien was en de bewoner de voordeur alleen had dichtgetrokken. J. is deze week alleen thuis, zijn ouders zijn op vakantie en komen woensdag weer thuis. (...) Dader(s) hebben het gehele pand doorzocht. Er is onder andere een televisie, dvd-speler en een telefoon weggenomen. Goederenlijst wordt opgemaakt en afgegeven. Zodra deze binnen is zal de aangifte ingevoerd worden. Mogelijk dat de dagdienst nog een buurtonderzoekje kan gaan doen."

3. Op maandag 5 mei 2003 ging J. samen met verzoeker naar het politiebureau te Q, waar zij met politieambtenaar H. over de inbraak in de woning spraken. Van dit gesprek is geen mutatie opgemaakt.

4. Omstreeks 13:00 uur die dag deed J. tegenover politieambtenaar Le. aangifte van bedreiging. Tegenover Le. gaf J. onder meer het volgende te kennen.

"Op zondag 4 mei 2003 omstreeks 19:00 uur kwam er een meisje bij mij thuis aan de deur. Zij vertelde mij dat haar vriend D. de inbraak in onze woning had gepleegd. Zij is daarna naar binnen gegaan en heeft mij verteld dat zij verkering had gehad met D. en dat hij haar telefonisch had verteld dat hij bij ons had ingebroken. Daarna had zij de verkering met D. uitgemaakt en besloten om mij te vertellen wat D. tegen haar had gezegd. Ik weet niet hoe dat meisje heet, maar wel dat zij in Li. woont. Ik heb van haar een lijst gekregen met een overzicht van zaken die D. via internet te koop had aangeboden en daar staat haar naam wel op. (...) Terwijl dat meisje bij mij was, werd zij op haar gsm gebeld. Zij werd toen kennelijk bedreigd en heeft de verbinding verbroken. Kort daarna werd ik gebeld op mijn gsm. Ik kreeg toen een jongen aan de lijn. (...) ik herkende D. aan zijn stem. Ik had al vaker contact gehad met D. (...) Ik hoorde dat hij tegen mij zei dat zijn vriendin gelogen had over hem. (...) Daarna zei hij tegen mij dat hij mij met een knuppel zou bewerken en mijn gezicht zou verbouwen als ik de politie hierover zou bellen. (...) Ongeveer een half uur later (...) kwam D. (...) bij mij thuis aan de deur. Eerst is zijn nichtje L. (kennelijk ook aanwezig; N.o.) met hem gaan praten en even later heb ik zelf ook met hem gesproken achter bij de poort. (...) Hij bedreigde mij toen weer, door tegen mij te zeggen dat hij mensen achter mij aan zou sturen als hij hiervoor zou moeten gaan zitten (...). Hij was samen met twee Turkse jongens die ik alleen van gezicht ken."

5. Bij de stukken was een mutatie van zondag 4 mei 2003 gevoegd waar onder meer uit blijkt dat er die zondag om 19:55 uur bij de politie te Q een melding was binnengekomen van ene X, een meisje met dezelfde achternaam als D. In de mutatie staat onder meer het volgende vermeld.

"Melder: X (melding telefoonnummer van de gsm van X). Afgelopen nacht ingebroken op (woning familie Be.; N.o.). Goederen zouden nu verhandeld worden bij de sporthal. Informatie afkomstig van F. (melding telefoonnummer van de gsm van F.; N.o.)."

6. Ook was bij de stukken een mutatie gevoegd van politieambtenaren K. en H. van 4 mei 2003. In deze mutatie staat onder meer het volgende vermeld.

"Afgelopen nacht ingebroken op (...) Goederen zouden nu worden verhandeld bij de sporthal. (...) Goederen zouden verhandeld worden door D. (volgt een beschrijving van D.; N.o.). Heeft brommer bij zich. Zou daar afgesproken hebben met een groep Turken. Zou vanavond gebeuren rond 19:30 uur en 20:00 uur. (...) Tijdstip inzet: 20:10 uur/ Tijdstip aankomst: 20:17.21 uur/ Tijdstip vertrek: 20:17.40 uur."

Vooraf (...) laten bekijken wat er zoal weg was (in de woning van de familie Be.; N.o.). Bij de sporthal een groep voetballende jeugd aangetroffen, waaronder Turkse jongens. Nu kennen we D. niet maar volgens mij (K.; N.o.) zat er geen D. bij. Ook niemand op een bromfiets op dat moment. H. zal morgen eens bij de meldster informeren hoe zij aan deze informatie komt."

7. Uit een mutatie van politieambtenaar P. blijkt dat J. op maandagochtend 5 mei 2003, om 11:56 uur, naar het politiebureau had gebeld met de mededeling dat hij had gehoord dat ene D. zou hebben ingebroken in de woning van zijn ouders en dat D. met een Turk had afgesproken tussen 19:30 en 20:00 uur bij de sporthal om daar de spullen te verhandelen.

8. In een op 5 mei 2003 om 13:30 uur door betrokken ambtenaar Di. opgemaakte mutatie staat onder meer het volgende vermeld.

"Naar aanleiding van eerder gemaakte mutaties het volgende: H. verzocht om nog even na te trekken hoe de informatie over de eventuele dader van de inbraak, D., de wereld in is geholpen. Ik, Di., heb contact gezocht met degene die de informatie doorgegeven zou hebben. Volgens het meisje dat de telefoon oppakte had een vriendin van haar gebeld en zou zij de informatie over D. hebben doorgegeven. Volgens dit meisje zou haar vriendin dit verzonnen hebben omdat D. die avond bij haar was geweest. Echter in de aangifte van bedreiging opgemaakt op 5 mei 2003 wordt volgens J. door de ex-vriendin van D. aangegeven dat zij op de hoogte is van het feit dat hij de inbraak wel degelijk heeft gepleegd."

9. In een op 7 mei 2003 opgemaakte mutatie staat onder meer vermeld dat politieambtenaar I. naar de woning van de familie Be. is gegaan om te kijken of er nog bruikbare sporen aanwezig waren in verband met de op 4 mei 2003 gepleegde inbraak. I. geeft in de mutatie te kennen dat er in zijn ogen geen bruikbare sporen aanwezig waren.

10. Op 8 mei 2003 verscheen de vader van J. aan het politiebureau te Q met een (voorlopige) lijst van de bij de inbraak gestolen goederen.

11. Op 14 mei 2003, om 9:10 uur deed de vader van J. bij politieambtenaar B. aangifte van de inbraak. In het proces-verbaal dat is opgemaakt staat onder meer het volgende vermeld.

"Op 3 mei 2003 waren wij op vakantie en was onze zoon J. alleen thuis. Er waren een stel vrienden bij hem. Omstreeks 22:20 uur hebben zij de woning verlaten. (...) Toen zij omstreeks 01:15 uur terugkwamen (...) zagen zij dat er was ingebroken. Er was geen schade te zien. De gehele woning was doorzocht."

12. Op 14 mei 2003 had de familie Be. een persoonlijk onderhoud met politieambtenaren Di. en Go. over de stand van zaken met betrekking tot de gedane aangiftes. De familie Be. was niet tevreden over de behandeling van de aangiftes door de politie.

13. Bij brief van 19 mei 2003 werd L., het nichtje van D., door de politie uitgenodigd om op donderdag 22 mei 2003 op het bureau van de politie te Q te verschijnen.

14. Op 21 mei 2003 kwam de vader van J. langs op het politiebureau met een aanvullende lijst van de bij de inbraak gestolen goederen. Tevens was op de lijst aangegeven wat er in de woning beschadigd was. Het betrof, aldus de op 21 mei 2003 door betrokken ambtenaar Di. opgemaakte mutatie, een deurklinkslot van de slaapkamer en zolder, de muur van de slaapkamer en de garage, het plafond van de slaapkamer en de bovenkant van de poort. Ook het kozijn aan de achterdeur en enkele sloten van de deuren en ramen zouden zijn beschadigd. Uiteindelijk beslaat de gestolen goederenlijst 10 pagina's, met daarin onder meer opgenomen; geluidsapparatuur, communicatieapparatuur, spelcomputers, sieraden, horloges, aftershave, kleding en een fotocamera.

15. In een op 22 mei 2003 door betrokken ambtenaar Di. opgemaakte mutatie staat onder meer het volgende vermeld.

"Mevrouw Be. belde vandaag wederom naar het bureau. Volgens haar zouden er gisteravond een tweetal Turken voor de deur hebben gestaan, die voor haar zoon kwamen. Zij zouden in opdracht van D. komen (...) om met hem een robbertje te gaan vechten. Mevrouw Be. maakte zich wederom hier grote zorgen om, met die Turken die steeds haar zoon opzoeken (...). Haar geadviseerd om indien die lieden weer aan de deur verschijnen de politie te bellen. In het onderzoek worden L. en F. uitgenodigd om enige duidelijkheid te verkrijgen in de zaken die spelen. Er zijn de laatste tijd al drie aangiftes gedaan, door J.: diefstal uit woning, bedreiging en diefstal van een gsm. De rol van J. ten opzichte van D. en de Turken is nog niet helemaal duidelijk."

16. Bij brief van 30 mei 2003 werd D. door de politie uitgenodigd om op dinsdag 10 juni 2003 op het bureau van de politie te Q te verschijnen.

17. Op 10 juni 2003, om 15:16 uur werd D. op het politiebureau te Q gehoord door politieambtenaar Di. In het van het verhoor opgemaakte proces-verbaal staat onder meer het volgende vermeld.

"Ik ben ooit eerder met de politie in aanraking geweest. Dit was voor een bedreiging. Dit was op 1 januari 2003. Ik heb ook ooit een Halt project gehad voor vuurwerk. (...) U vraagt mij of ik J. ken. Die ken ik inderdaad. (...) Het was een goede vriend van mij. Er is namelijk iets voorgevallen laatst. Mijn ex-vriendin F. (...) heeft bij J. uit de doeken gedaan dat ik een inbraak gepleegd zou hebben bij hem thuis. Ik weet niet waar dit verhaal vandaan komt, maar ik heb er in ieder geval goed de balen van dat ik genoemd word. Ik heb het namelijk een tijdje geleden uitgemaakt met haar (...). Ze zal hier wel erg kwaad over zijn geweest en om die reden gezegd hebben dat ik die inbraak bij J. thuis had gepleegd. Ik word erg ziek van al die verhalen. Tevens zou ik J. bedreigd hebben. Dit is pertinent niet het geval."

18. Op 27 juni 2003 maakten de betrokken ambtenaren B. en G. een proces-verbaal op van hun bevindingen in de woning van de familie Be. op 4 mei 2003. In dit proces-verbaal staat onder meer het volgende vermeld.

"Door ons, verbalisanten, werd ter plaatse een onderzoek ingesteld waarbij het navolgende werd bevonden. Aan de buitenzijde van de woning werden op de aanwezige deuren, kozijnen en ramen geen (sporen van; N.o.) braak of verbreking aangetroffen. (...) In de keuken stond een grote hoeveelheid lege bierflesjes verspreid over het aanrecht en de vloer van de keuken. (...) Op het aanrecht zagen wij een aantal borden staan met oude etensresten. De vloer van de keuken was vies en plakkerig. De aangrenzende garage is omgebouwd tot leefruimte. In deze ruimte troffen wij (...) geen bruikbare sporen aan. Het viel wel op dat deze ruimte vies was. In de tuin die achter de woning is gelegen, troffen wij op het gras enkele kledingstukken en lege bierflessen aan. Op de 1e verdieping zijn de slaapkamers en de badkamer gelegen. Op de slaapkamers lagen her en der verspreid meerdere lakens en kussens zowel op de bedden alsmede op de grond. Op alle aanwezige kamers stonden meerdere lege bierflessen. In de badkamer lagen op de grond meerdere gedragen kledingstukken. Verspreid over de badkamer lagen en stonden meerdere make-up artikelen. Ook in de badkamer stonden een aantal lege bierflessen. Door ons (...) werd in de gehele woning een onderzoek ingesteld met betrekking tot de gepleegde woninginbraak. In de woning werden geen bruikbare sporen aangetroffen. Dit laatste ten behoeve van een onderzoek dat op een later tijdstip door de collega's van de afdeling technische ondersteuning van de regiopolitie Brabant Zuid-Oost zou worden ingesteld. In de tuin van de woning werden eveneens geen bruikbare sporen aangetroffen. In de tuin gelegen aan de voorzijde van de woning werd een vers en bruikbaar schoenspoor aangetroffen. Middels onderzoek ter plaatse bleek dit een schoenspoor te zijn van 1 van de vriendinnen van de zoon van de hoofdbewoner. Deze vriendin verklaarde door de tuin te hebben gelopen. Het aangetroffen schoenspoor kwam geheel overeen met de schoenen die de vriendin van de zoon droeg ten tijde van onze aanwezigheid."

19. In een op 4 juli 2003 door betrokken ambtenaar Di. opgemaakt proces-verbaal staat met betrekking tot de gedane aangiftes onder meer het volgende vermeld.

"De inbraak in de woning (...) is opgenomen door collega's van de surveillancedienst. Er zat geen verdere opsporingsindicatie in. Tevens werd ter plaatse door de collega's beoordeeld dat er geen personeel van de technische recherche diende te komen, omdat geen bruikbare sporen waren aangetroffen. Later vernomen van de dagcoördinator te Q dat er onvrede was over het feit dat er geen technische recherche ter plaatse was gekomen. Ik, verbalisant, vernam dat er alsnog een collega van de surveillancedienst in de middag ter plaatse is geweest om nogmaals te controleren of dat dit nodig was. (...) Omdat mevrouw Be. het niet eens was met de gang van zaken heb ik haar het voorstel gedaan om samen in gesprek te gaan. (...) Aan beiden is uitgelegd dat met betrekking tot de aangifte van de bedreiging er door mij (...) al telefonisch navraag was gedaan bij de ex-vriendin van D. Ook uit de doeken gedaan dat eerst getuigen opgespoord en gehoord

dienen te worden op het politiebureau voordat D. als verdachte zal moeten verschijnen. Tevens uitleg gegeven dat dit een paar weken kan duren, en dat het niet zo is dat verdachte D. de dag na de aangifte al op het bureau kan verschijnen. (...) Door mij (...) is verder onderzoek verricht. Het horen van getuigen inzake de aangifte van de bedreiging levert de nodige problemen op in het onderzoek. Derhalve is D. wel ontboden op het bureau en als verdachte gehoord. Voorts zouden zowel aangever J. alsmede D. nog trachten de getuigen te benaderen en dit aan mij door te geven. Dit is op de dag van heden nog niet gebeurd. Genoemde aangifte van bedreiging is nog onder behandeling."

20. Op 27 november 2003 heeft betrokken ambtenaar Di. onder meer het volgende gemuteerd.

"In verband met de aangifte bedreiging van J. (van 5 mei 2003; N.o.) het navolgende onderzoek ingesteld. Volgens J. zou hij zijn bedreigd door D. D. is uitgenodigd op het bureau voor het afleggen van een verklaring. Hij ontkende zowel ingebroken te hebben bij de woning van J. als dat hij J. bedreigd zou hebben. De ex-vriendin van D. welke eventueel zou kunnen getuigen is helaas niet te horen. Kennelijk wenst zij geen politiebemoeienis en is zij bang van D. Bij herhaaldelijk bellen wordt er ieder maal de hoorn op de haak gegooid. In een later stadium belt L. nog naar mij, verbalisant, om te laten weten dat de ex-vriendin van D. de zaak liever laat rusten wegens angst voor D. Bij de aangifte van diefstal zijn verder geen opsporingsgronden die kunnen leiden tot D. als eventuele dader. Ook kunnen hierin geen getuigen gehoord worden. Bij de aangifte bedreiging zijn of wil men niet getuigen, waardoor het een verhaal blijft. Om die reden in overleg met de recherchecoördinator besloten beide zaken te sluiten."

I. Ten aanzien van het sporenonderzoek

Bevindingen

1. Verzoeker, de vader van de hoofdbewoner van de woning en tevens de grootvader van J., klaagt er in de eerste plaats over dat de politieambtenaren, die naar aanleiding van de melding van inbraak op 4 mei 2003 ter plaatse kwamen, geen sporenonderzoek hebben verricht. Verzoeker is van mening dat de ambtenaren geen moeite hebben genomen serieus naar sporen te kijken. Daarom is ook de technische recherche niet ingeschakeld, aldus verzoeker. Over de aangetroffen situatie heeft verzoeker onder meer het volgende te kennen gegeven.

"In de ochtend van de 4e mei belde mijn kleinzoon mij op. Hij vertelde mij wat er die nacht was gebeurd. Mijn vrouw en ik zijn toen naar de woning gegaan en zagen dat het daar, zowel boven als beneden, een grote bende was. Het huis stond op z'n kop. Alle laden en kasten waren geopend. Op zolder was met geweld geprobeerd om een afgesloten slaapkamerdeur te forceren. Een onderscharnier was met geweld ontworpen en het houtwerk daaromheen was beschadigd. Het deurslot was verwrongen. Uit de koelkast

genomen eieren waren overal tegen de wanden, vloeren en plafonds kapot gesmeten. Het was een verschrikkelijke vieze boel. De politie ontkent echter dat er met eieren was gegooid. In eerste instantie werd door J. elektrische apparatuur gemist. Later bleek dat een hele waslijst aan goederen waren weggenomen. Het kon niet anders dan dat het hele huis door de dader(s) is doorzocht. In de badkuip op de badkamer stonden zelfs duidelijk afdrucken van schoenen. Het profiel van de zolen van de schoen was duidelijk zichtbaar. Aan de voordeur en de achterdeur heb ik geen beschadiging gezien. Ik vermoed dat de dader(s), via de voordeur naar binnen zijn gegaan, door via de brievenbus met een voorwerp de klink van de deur aan de binnenzijde omlaag te drukken. Ik zag bij de voordeur in het zand duidelijke vreemde voetafdrukken. In ieder geval niet afkomstig van de gedragen schoenen van J. Het profiel van het voetspoor was duidelijk te zien. Aan de onderkant van de buitendeur was duidelijk een voetveeg te zien. Mijn kleinzoon vertelde tegenover mijn vrouw en mij bibberend dat de politie binnen was geweest en dat ze hem duidelijk de indruk gaven hem niet te geloven en hem als dader aanzagen. Ik vroeg J. of er afdrucken waren gemaakt van de sporen die zowel in de badkamer als in de tuin te zien waren. Onze kleinzoon vertelde ons dat hem daar niets over was gezegd door de politie. Ook niet dat de politie daarvoor zou terugkomen."

2. De Aanwijzing voor de opsporing, die vanaf 1 maart 2003 in werking is getreden, geeft de politie een kader voor de reactie op gepleegde strafbare feiten (zie Achtergrond, onder 1.). Duidelijk is dat het niet doenlijk is altijd en overal met veel politie-inzet te reageren; de politiecapaciteit is nu eenmaal niet onbeperkt. De Aanwijzing geeft helderheid over de vraag wat er in redelijkheid van de politie mag worden gevraagd. Het door de Aanwijzing geschetste kader wordt opgedeeld in drie regels. Een van die regels houdt in dat er bij ingrijpende feiten gericht en meer dan oppervlakkig moet worden gezocht naar aanknopingspunten voor een succesvolle opsporing en vervolging naar eventuele getuigen en naar eventuele sporen (vingerafdruk, DNA). Volgens de Aanwijzing kunnen er ook bij geringere materiele schade dwingende redenen zijn om een verdergaande opsporingsinspanning te verrichten. Een van die redenen is wanneer er sprake is van een evidente inbreuk op de persoonlijke integriteit. Volgens de Aanwijzing is hiervan altijd sprake bij inbraak in een woning en dan mag van de politie worden verwacht dat zij ter plekke naar sporen zoekt.

3. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. Volgens de korpsbeheerder hebben de politieambtenaren in en om de woning een vooronderzoek gedaan, waarbij zij geen bruikbare sporen aantroffen. Zij handelden naar aanleiding van de gedane melding, zoals dat gebruikelijk is. Toen later bleek dat de ingelichte technische recherche niet in de gelegenheid was om ter plaatse te komen, is de woning nogmaals bekeken door een medewerker van de afdeling Q (...). Ten tijde van dit onderzoek had laatstgenoemde politieambtenaar telefonisch overleg met de technische recherche. Ook bij dit onderzoek zijn geen bruikbare sporen aangetroffen, aldus de korpsbeheerder.

4. De Nationale ombudsman stelt op grond van de stukken vast dat de betrokken ambtenaren B. en G., naar aanleiding van een melding van inbraak, in de nachtelijke uren naar de woning van de familie Be. zijn gegaan en aldaar 14 minuten ter plaatse zijn geweest. Over het door hen verrichte onderzoek verklaarde betrokken ambtenaar B. tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman onder meer als volgt.

B. en haar collega G. hadden de bewuste nacht alle vertrekken van de woning aan een onderzoek onderworpen, maar doordat de woning "een puinhoop" was, hadden zij geen bruikbare sporen aangetroffen. B. wist niet meer wie van hen het gesprek met J. had genoteerd. Volgens B. wordt normaal gesproken, voor er gegevens worden genoteerd, eerst de woning geïnspecteerd. B. wist niet meer wat ze precies in de woning had aangetroffen. Wel wist ze zeker dat ze geen eieren had waargenomen. Of ze ook bierflessen had gezien kon B. zich niet herinneren. Wel had ze veel troep in de vorm van kleding gezien. Van de door verzoeker beschreven voetsporen, zoals onder meer het spoor in de badkuip, wist B. niets. "Zouden er bruikbare sporen zijn aangetroffen, dan zou de technische recherche zijn ingeschakeld" aldus B. Op de vraag wat werd bedoeld met de in het proces-verbaal van bevindingen gemaakte opmerking dat "collega's van de technische ondersteuning een onderzoek zouden uitvoeren" (zie Algemeen, onder 18.), gaf B. te kennen dat daarmee wordt bedoeld: "indien bruikbare sporen zouden zijn aangetroffen". Wel was volgens B., op verzoek van de dagdienst, een dag later collega I. naar de woning gegaan. B. benadrukte dat de woning volgens de gebruikelijke wijze systematisch was onderzocht.

5. Betrokken ambtenaar G. verklaarde tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman onder meer het volgende. Hij en B. troffen bij het binnentreden van de woning veel jeugd aan. Het ging om ongeveer zes of zeven jongeren, die merkbaar gedronken hadden.

Voordat hij en B. de woning binnengingen, spraken zij aan de voordeur eerst J. aan. Dit is de gebruikelijke werkwijze bij het optreden bij woninginbraken, aldus G. Vervolgens wordt dan de buitenzijde van de woning aan een onderzoek onderworpen, waarbij deuren en ramen worden bekeken op de aanwezigheid van sporen. Indien geen dactyli worden aangetroffen, wordt vervolgens de woning aan de binnenzijde onderzocht. G. gaf te kennen dat hij de woning aan de binnenzijde had bekeken en ook de tuin aan een onderzoek had onderworpen. B. had J. ondertussen te woord gestaan. "Normaliter check ik altijd of er in de woning is gegeten, gedronken of geroekt. Indien dat het geval is, kan er namelijk materiaal voorhanden zijn waaruit DNA kan worden gedestilleerd", aldus G. Volgens G. kent een woninginbraak bij de politie een hoge prioriteit in verband met de inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen en wordt standaard een onderzoek naar bruikbare sporen gedaan. Het is volgens G. niet zo dat de technische recherche standaard bij het onderzoek wordt betrokken. Dat gebeurt pas indien het dienstonderdeel Forensisch Technisch Onderzoek (FTO) middels een daartoe bestemd formulier op de hoogte wordt gesteld van het feit dat er sporen zijn aangetroffen. Volgens G. kon je aan alles zien dat er flink was gefeest in de woning, wat het sporenonderzoek erg

lastig maakte. Er werden aan de woning geen braaksporen aangetroffen, noch bruikbare dactyli of DNA-materiaal. Doordat het duidelijk was dat er totaal geen bruikbare sporen waren, was ook de technische recherche niet ingezet. Daarmee bleef feitelijk alleen een buurtonderzoek over om de zaak tot opheldering te brengen, aldus G. Een verzoek daartoe was bij de dagdienst neergelegd. Dat onderzoek heeft ook plaatsgehad want voorzover G. het zich nog goed kon herinneren was collega I. nog dezelfde ochtend gaan kijken. G. benadrukte naar aanleiding van de door verzoeker naar voren gebrachte sporen onder meer dat hij géén voetafdruk in de badkuip had aangetroffen. "Zou ik een bruikbaar spoor hebben gevonden, dan had ik dat zeker wel onderzocht, een politieagent wil immers een zaak opgelost hebben", aldus G. Ook had hij geen eieren in de woning gezien, noch schade aan een slaapkamerraam waargenomen. Ter afsluiting gaf G. te kennen dat hij naar eer en geweten had gehandeld.

6. Op grond van de verklaringen van de betrokken ambtenaren stelt de Nationale ombudsman vast dat de technische recherche niet is ingezet. Dit wordt ook bevestigd door betrokken ambtenaar Di. in haar mutatie van 4 juli 2003. Di. geeft hierin te kennen dat ter plaatse door de collega's werd beoordeeld dat er geen personeel van de technische recherche diende te komen, omdat geen bruikbare sporen waren aangetroffen (zie Algemeen, onder 19.). Vanwege het feit dat er onvrede was over het niet inschakelen van de technische recherche, is later nog een politieambtenaar naar de woning gegaan, aldus Di.

7. De korpsbeheerder heeft echter aangegeven dat de betrokken ambtenaren (B. en G.) de betreffende nacht een "vooronderzoek" in de woning hadden gedaan. Toen bleek dat de "ingelichte" technische recherche niet in de gelegenheid was om ter plaatse te komen, is de woning nogmaals bekeken door een medewerker, aldus de korpsbeheerder (zie hierboven, onder I.3.). Deze lezing komt niet overeen met die van betrokken ambtenaren B., G. en Di. De lezing komt wel overeen met de bevindingen van klachtonderzoeker W. tijdens het klachtonderzoek bij de politie. In zijn rapportage staat vermeld dat betrokken ambtenaren B. en G. aan dagcoördinator Bo. het verzoek hadden gedaan om de technische recherche ter plaatse te laten komen. Volgens de rapportage had Bo. contact opgenomen met de technische recherche, die echter wegens zeer drukke werkzaamheden niet in de gelegenheid was geweest om ter plaatse te komen.

8. Wat hiervan ook zij, vast staat dat de technische recherche niet ter plaatse is geweest. Wel is er op een later tijdstip door een derde politieambtenaar (I.) nader onderzoek gedaan. Uit de rapportage van klachtonderzoeker W. komt naar voren dat het sporenonderzoek door I. in eerste instantie enig resultaat had opgeleverd, doch na overleg met de technische recherche deze sporen als totaal onbruikbaar waren gekwalificeerd. De korpsbeheerder heeft aangegeven (zie hierboven onder I.3.) dat I. ten tijde van het sporenonderzoek telefonisch overleg had gehad met de technische recherche. In de mutatie die I. heeft opgemaakt van dit nader onderzoek (zie Algemeen, onder 9.) staat echter vermeld dat er "in de ogen van I." geen bruikbare sporen aanwezig waren.

9. Navraag bij betrokken ambtenaar I. leverde onder meer het volgende op. I. verklaarde tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman dat hij op verzoek van de technische recherche naar de woning was gegaan. In de woning had hij geen bruikbare sporen aangetroffen. Hij kon zich nog herinneren dat de heer Be. wilde dat er vingerafdrukken werden genomen van een kastje. I. had Be. toen verteld dat dit niet mogelijk was omdat het kastje daartoe veel te stoffig was. Be. had I. door het pand geleid. I. had Be. aangegeven dat hij gezien de hoeveelheid stof geen bruikbare sporen kon waarnemen. Of hij zijn bevindingen had teruggekoppeld aan de technische recherche, wist I. niet meer. I. gaf verder te kennen dat hij wat betreft het uitvoeren van sporenonderzoek dezelfde kennis had als B. en G. Voor het verrichten van sporenonderzoek had hij geen speciale opleiding gehad.

10. De Nationale ombudsman heeft gelet op het voorgaande (ook hier) geen volledig beeld van de opeenvolgende gebeurtenissen gekregen. Zelfs over de datum waarop I. het nader onderzoek heeft uitgevoerd lopen de lezingen uiteen. I. verklaarde tegenover de Nationale ombudsman dat hij, nu de mutatie die hij met betrekking tot zijn bezoek had opgemaakt op 7 mei 2003 was gedateerd, hoogst waarschijnlijk op die dag daar geweest was. Volgens I. kon het niet zo zijn dat hij (zoals door B., G. en Di. is aangegeven; N.o.) op 4 mei 2003 ter plaatse was gegaan, omdat de ouders van J. toen nog met vakantie waren en hij zich herinnerde met hen gesproken te hebben.

11. De stukken overziend acht de Nationale ombudsman het voldoende aannemelijk dat politieambtenaar I. niet op 4 mei, maar op 7 mei 2003 naar de woning van de familie Be. is gegaan voor een nader onderzoek. Verder kan worden vastgesteld dat ook naar aanleiding van dit nader onderzoek de technische recherche niet ter plaatse is geweest.

Beoordeling

12. De Nationale ombudsman komt op grond van de beschikbare feiten en omstandigheden van het geval tot het volgende oordeel. Zoals aangegeven mag volgens de Aanwijzing voor de opsporing van de politie worden verwacht dat er na inbraak in een woning naar sporen wordt gezocht. Niet is vereist dat daarbij de technische recherche wordt ingeschakeld. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving brengt evenwel met zich mee dat een dergelijk onderzoek gedegen en voortvarend wordt uitgevoerd, zodat alle relevante informatie wordt verworven.

13. Gebleken is dat de betrokken ambtenaren B. en G. niet langer dan 14 minuten in de woning van familie Be. aanwezig zijn geweest. Uit hun verklaringen en het door hen opgemaakte proces-verbaal van bevindingen komt naar voren dat zij in dit korte tijdsbestek onder meer de zoon van de hoofdbewoner (J.) hebben gehoord, het pand op braaksporen hebben gecontroleerd, alle vertrekken van de woning hebben bekeken, de tuin hebben onderzocht én een in de tuin aangetroffen voetspoor hebben vergeleken met die van één van de vijf à zes aanwezigen vrienden van J.

Gelet op dit grote aantal verrichtingen in een relatief kort tijdsbestek, acht de Nationale ombudsman het niet aannemelijk dat het sporenonderzoek voldoende zorgvuldig (gedegen) heeft plaatsgevonden. Met name gezien de gebleken chaos in de woning, het aantal aanwezigen en de omstandigheid dat het donker was - factoren die de uitvoering van een zorgvuldig onderzoek belemmeren - is de Nationale ombudsman van oordeel dat het voor de hand had gelegen om bij daglicht een vervolgonderzoek uit te voeren.

Weliswaar heeft een nader onderzoek plaatsgevonden, maar dit vond pas plaats op donderdag 7 mei 2003 (ruim twee dagen na het voorval). Zeker nu niet is gebleken dat dit nader onderzoek (tijdig) door de politie is aangekondigd, waardoor eventuele sporen konden worden veiliggesteld, kan in redelijkheid niet worden gesteld dat de politie overeenkomstig het vereiste van actieve en adequate informatieverwerking heeft gehandeld.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

14. Ten overvloede merkt de Nationale ombudsman nog het volgende op.

Bestuursorganen dienen voortvarend te werk te gaan en zaken in beginsel binnen de wettelijke of redelijke termijn af te handelen. Op grond van artikel 152 van het Wetboek van Strafvordering dienen politieambtenaren ten spoedigste proces-verbaal op te maken van (onder meer) hetgeen door hen tot opsporing is verricht of bevonden (zie Achtergrond, onder 2.). Uit de stukken is naar voren gekomen dat betrokken ambtenaren B. en G. terzake van hun bevindingen op 4 mei 2003, pas op 27 juni 2003 een proces-verbaal hebben opgemaakt. Spoedig betekent echter aanstonds. Door pas twee maanden na de gedane bevindingen een proces-verbaal op te maken heeft de politie gehandeld in strijd met het vereiste van voortvarendheid.

II. Ten aanzien van het horen van getuigen

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er ook over dat de politieambtenaren met betrekking tot de gedane aangiften van inbraak en bedreiging niet (direct) alle getuigen hebben gehoord. Verzoeker heeft aangegeven dat zijn kleinzoon J. op zondag 4 mei 2003 werd aangesproken door twee meisjes genaamd F. en L. F. vertelde hem dat haar ex-vriend D. tegenover haar had bekend de inbraak te hebben gepleegd. F. had die dag "chatcontact" met D. gehad. D. had het daarin gehad over de verkoop van gestolen spullen voor een bedrag van 400 euro. Dit zou plaatsvinden in de sporthal. J. kreeg een uitdraai van het volgens F., tussen haar en D. gevoerde "chatcontact". L. bleek het nichtje van D. te zijn. Zij gaf J. te kennen zich te schamen dat een familielid van haar een inbraak had gepleegd. Op 5 mei 2003, heeft J. deze informatie doorgegeven op het politiebureau. Verzoeker is van mening dat de politie zich niet voldoende heeft ingespannen om de getuigen F. en L. tijdig te horen.

2. De korpsbeheerder acht ook deze klacht niet gegrond. De korpsbeheerder heeft aangegeven dat de "bij de politie bekende getuigen die hun medewerking wilden verlenen" zijn gehoord. Een mogelijke getuige, de ex-vriendin van D. is niet gehoord. Zij was niet bereikbaar en heeft later via de zus van D. laten weten geen contact te wensen met de politie en geen medewerking te willen verlenen, aldus de korpsbeheerder.

3. Om te beginnen stelt de Nationale ombudsman vast dat naar aanleiding van de melding dat er goederen zouden worden verhandeld bij de sporthal, terstond twee politieambtenaren ter plaatse poolshoogte zijn gaan nemen. Deze ambtenaren hebben hier echter niets verdachts aangetroffen (zie Algemeen, onder 6.). Verder stelt de Nationale ombudsman vast dat de uitdraai van het "chatcontact" waar verzoeker naar verwijst, geen aanknopingspunten bevat op grond waarvan D. als verdachte van de inbraak kan worden gezien.

Wel is voldoende aannemelijk geworden dat J. is benaderd door ene F., de ex-vriendin van D., die bij hem langs was gekomen met de mededeling (in het bijzijn van L.; het nichtje van D.) dat D. de inbraak zou hebben gepleegd. Voorts staat vast dat op 4 mei 2003 bij de politie een melding is binnengekomen van ene X die aangaf dat D. de gestolen goederen zou verhandelen bij de sporthal (zie Algemeen, onder 5.).

4. Uit de stukken komt naar voren dat door de politie de navolgende inspanningen zijn verricht om in contact te komen met deze getuigen. Volgens een op 5 mei 2003 door betrokken ambtenaar Di. opgemaakte mutatie blijkt dat Di. telefonisch contact heeft gezocht met "het meisje" dat de informatie over D. had doorgegeven (deze informatie was afkomstig van F.). Volgens "het meisje dat de telefoon opnam" was de informatie verzonden, aldus de mutatie van Di. Bij brief van 19 mei 2003 werd L. uitgenodigd voor een onderhoud op het politiebureau. Bij brief van 30 mei 2003 werd D. door de politie uitgenodigd voor een onderhoud op het politiebureau. Op 10 juni 2003 werd D. op het politiebureau gehoord. Verder heeft Di. in een mutatie van 27 november 2003 te kennen gegeven dat de ex-vriendin van D., getuige F., niet te horen was. Volgens Di. werd bij herhaaldelijk bellen iedere keer de telefoon op de haak gegooid. Ten slotte gaf Di. nog te kennen dat in een later stadium getuige L. had gebeld om te laten weten dat de ex-vriendin van D. de zaak liever liet rusten wegens angst voor D.

5. Uit de stukken kan niet worden opgemaakt wanneer de (telefonische) contacten hebben plaatsgevonden. Noch van de pogingen om telefonisch contact met F. te krijgen, noch van het telefonisch contact met L. zijn mutaties opgemaakt. Verder is niet gebleken dat L. naar aanleiding van de uitnodiging op het politiebureau is verschenen.

6. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman verklaarde betrokken ambtenaar Di. (ten aanzien van haar pogingen om de getuigen te benaderen) onder meer het volgende.

"Ik had (...) de leiding in de rechercheonderzoeken. U vraagt mij wat er concreet aan onderzoek in deze zaken is verricht. Om te beginnen was het verhaal in de wereld geholpen dat ene D. de inbraak had gepleegd. Ik heb deze D. als verdachte gehoord, nadat hij uitgenodigd was om vrijwillig aan het bureau te verschijnen. Ik heb hem zowel over de inbraak als de bedreiging gehoord. Verder werd er getracht om diverse getuigen te horen, waaronder de ex van D., genaamd F., omdat D. aan haar zou hebben verteld dat hij de inbraak had gepleegd, althans dat wordt gesuggereerd. Ik heb deze ex éénmaal telefonisch gesproken. Zij wenste mij niet te woord te staan. Daarna heb ik nog een aantal pogingen ondernomen haar nogmaals telefonisch te spreken. De verbinding werd echter steeds verbroken. Ik had geen adres van haar, ik wist dat zij in Li. woont, desondanks is het niet gelukt haar woonadres op te sporen. J. en D. hadden mij toegezegd het adres van F. door te geven. Ik heb daarover echter niets meer gehoord, van geen van beiden. Ik weet overigens niet meer precies wanneer ik die ene keer contact met haar heb gehad, of dit vóór dan wel na de gesprekken met de familie Be. had plaatsgevonden. Hoe dan ook, F. heeft feitelijk niets verklaard. U vraagt mij nu naar L. Ik heb haar inderdaad ook gesproken. Dit is het nichtje van D. Zij zou getuige zijn geweest bij de bedreigingen die D. aan het adres van J. zou hebben gericht. Zij kende F. Het is mij niet meer gelukt die L. als getuige te horen. Ik heb slechts van haar vernomen dat D. F. had bedreigd bij een vijver in toen hij had gehoord dat zij zou getuigen. Verder wilde ze mij niets zeggen. Het contact met L. ontstond via een bekend 06-nummer. Ik heb haar zelf gebeld."

7. Volgens de korpsbeheerder zijn de getuigen "die hun medewerking wilden verlenen" gehoord. Uit de stukken komt echter naar voren dat geen van de getuigen hun medewerking wilden verlenen en niemand door de politie is gehoord. L. is, ondanks de uitnodiging, niet op het politiebureau verschenen en F. kon niet worden benaderd omdat haar adres, aldus Di., niet was te achterhalen. Over getuige X is helemaal niets bekend. Nadat verdachte D. op het politiebureau een verklaring had afgelegd waarin hij aangaf dat hij niets met de zaak te maken had, is volgens de mutatie van op 27 november 2003 "in overleg met de researchcoördinator besloten beide zaken te sluiten" (zie Algemeen, onder 20.).

Beoordeling

8. Zoals hierboven onder I.12. al is aangegeven, houdt het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving in, dat de politie bij de voorbereiding van haar handelingen de relevante informatie verwerft. Dit brengt onder meer met zich mee dat de politie, wanneer er zoals in dit geval getuigen dienen te worden gehoord, zich voldoende inspant teneinde dit (tijdig) te bewerkstelligen.

9. Vooropgesteld wordt dat redelijkerwijs van de politie mocht worden verwacht dat zij in contact zou treden met de getuigen F., L. en X, teneinde te bezien of zij bruikbare informatie konden verstrekken over de diefstal van de goederen.

Op grond van de stukken is voldoende aannemelijk geworden dat de politie heeft geprobeerd om contact te krijgen met de getuigen. De Nationale ombudsman is echter van oordeel dat redelijkerwijs niet kan worden gesteld dat de door de politie gedane inspanningen toereikend zijn geweest.

10. Gewezen wordt op onder meer de omstandigheid dat er, volgens de stukken, slechts één maal telefonisch contact is geweest met L. (over de tijdigheid van deze poging om met een getuige in contact te treden, kan niet worden geoordeeld, nu van dit telefoongesprek geen mutatie is opgemaakt). Verder blijkt dat L. weliswaar is uitgenodigd om op donderdag 22 mei 2003 op het politiebureau te verschijnen, maar dat er, ondanks dat L. (blijkbaar) niet is verschenen, geen nadere inspanningen zijn verricht. Zo is niet gebleken dat L. een tweede maal is uitgenodigd, dan wel dat de politie, wegens het uitblijven een reactie, bij L. thuis is langsgegaan (terwijl haar adres bekend was). Ook is niet gebleken dat er contact met de ouders van de minderjarige L. is opgenomen, terwijl er aanwijzingen bestonden dat L. door D. werd bedreigd. Dat de politie geen nadere inspanningen heeft verricht, bevreemdt de Nationale ombudsman temeer daar betrokken ambtenaar Di. meermalen - zoals onder meer blijkt uit de mutaties van 22 mei 2003 en 4 juli 2003 (zie Algemeen, onder 15. en 19.) - heeft aangegeven nog over te willen gaan tot het horen van onder meer getuige L. en daar dan ook kennelijk waarde aan hechtte.

11. Verder wordt gewezen op de omstandigheid dat getuige F. niet is gehoord, omdat het, aldus Di., niet was gelukt om haar woonadres op te sporen (zie hierboven, onder II.6).

De Nationale ombudsman is echter van oordeel dat de politie voldoende wegen tot haar beschikking heeft om, wanneer de naam en woonplaats van een persoon bekend zijn, diens woonadres te achterhalen.

Voorts had de politie zich kunnen inspannen om het adres van F. bij getuige L. op te vragen. Niet is gebleken dat dit is gebeurd.

De Nationale ombudsman is verder van oordeel dat de omstandigheid dat J. en D. het adres van F. niet hebben verstrekt (volgens Di. zouden zij hebben toegezegd het adres van F. aan Di. door te geven, maar hebben zij dat niet gedaan, zie hierboven, onder II.6.) niet als argument kan dienen om een actieve informatieverwerving te beëindigen. Het lag ook niet voor de hand dat van de zijde van J., dan wel D. de benodigde informatie zou worden verkregen. J. had immers aangegeven dat hij F. niet kende en het lijkt de Nationale ombudsman niet aannemelijk dat D. ertoe over zou gaan om het adres door te geven van een getuige die mogelijk aangeeft dat hij een strafbaar feit heeft gepleegd. Voorts is niet gebleken dat de politie, na het uitblijven van de gedane toezegging van D., D. hiertoe heeft gerappelleerd. Het is overigens ook niet helder waarom D., die kennelijk een relatie met F. heeft gehad, niet direct het adres van F. aan de politie heeft doorgegeven.

12. Al met al is de Nationale ombudsman van oordeel dat de politie niet de vereiste inspanningen heeft verricht om een verklaring van de (overigens volgens haar eigen oordeel relevante) getuigen te verkrijgen. Er kan gezien de (gebleken) feiten en omstandigheden van dit geval in redelijkheid niet gesteld worden dat de politie overeenkomstig het vereiste van actieve en adequate informatieverwerking heeft gehandeld.

De onderzochte gedraging is ook op dit punt niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van de bedreigingen

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er ook over dat de politie geen aandacht heeft besteed aan de bedreigingen afkomstig van de vermoedelijke daders aan het adres van de familie van verzoeker.

2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. De korpsbeheerder heeft onder meer te kennen gegeven dat in deze kwestie D. en L. zijn gehoord. De ex-vriendin van D., die volgens de korpsbeheerder hierover nader zou kunnen verklaren, had laten weten geen contact te wensen met de politie en geen medewerking te willen verlenen. "Er bleken voorsnog onvoldoende gronden voor nader onderzoek", aldus de korpsbeheerder.

3. Met betrekking tot de aangifte van bedreiging zijn blijkens de stukken (in chronologische volgorde) de navolgende inspanningen verricht.

Op 5 mei 2003 is de door J. tegenover betrokken ambtenaar Le. gedane aangifte van bedreiging door D. opgenomen (zie Algemeen, onder 4.). Op 14 mei 2003 hebben de betrokken ambtenaren Di. en Go. op verzoek van de familie Be. een persoonlijk onderhoud met de familieleden gehad. De familie Be. heeft tijdens dit gesprek haar onvrede geuit over onder meer de behandeling door politie van de aangifte van bedreiging. Door Di. werd tijdens dit gesprek toegezegd dat de getuigen nog zouden worden gehoord.

Op 22 mei 2003 belde mevrouw Be. naar het politiebureau met de mededeling dat haar zoon J. werd bedreigd door een tweetal Turken. In de mutatie die van dit voorval door Di. werd opgemaakt, staat onder meer vermeld dat Di. mevrouw Be. adviseerde de politie te bellen als ze weer aan de deur zouden verschijnen. Ook staat in de mutatie vermeld dat getuigen L. en F. in het onderzoek zouden worden uitgenodigd om "duidelijkheid te verkrijgen in de zaken die spelen" (zie Algemeen, onder 15.).

Verder is uit de stukken naar voren gekomen dat D. is oproepen om (onder meer ten aanzien van de aangifte van bedreiging) een verklaring af te leggen. D. werd uiteindelijk op 10 juni 2003 door betrokken ambtenaar Di. gehoord (zie Algemeen, onder 17.).

D. verklaarde J. niet te hebben bedreigd. Ten slotte (zo blijkt uit de mutatie van 27 november 2003) is besloten is om de zaak met betrekking de aangifte van bedreiging te sluiten, omdat er geen getuigen, dan wel geen welwillende getuigen waren (die een verklaring wilden afleggen), waardoor het "bij een verhaal blijft" (zie Algemeen, onder 20.).

Beoordeling

4. Hierboven onder II. heeft de Nationale ombudsman met betrekking tot de gedane aangiften (waaronder de aangifte van bedreiging) reeds geoordeeld dat er met het oog op het vereiste van adequate en actieve informatieverwerving niet voldoende inspanningen zijn verricht teneinde de getuigen te horen. Uit de hierboven onder III.3. gemaakte opsomming blijkt zelfs dat er, ten aanzien van de aangifte van bedreiging, buiten de pogingen om in contact te komen met de getuigen, geen verdere opsporingshandelingen zijn verricht.

5. De korpsbeheerder heeft aangegeven dat er onvoldoende gronden waren voor nader onderzoek. Uit de mutatie van 27 november 2003 komt naar voren dat wegens het ontbreken van (ondersteunende) verklaringen van getuigen in overleg met de recherchecoördinator werd besloten de zaak te sluiten (zie Algemeen, onder 20.). In dezelfde mutatie heeft Di. echter ook aangegeven dat de ex-vriendin van D. niet als getuige kon worden gehoord. Di. beschrijft de reden hiertoe als "kennelijk wenst zij geen politiebemoeienis, is zij bang van D.". Ook heeft Di. in deze mutatie aangegeven dat L. had laten weten de zaak liever te laten rusten uit "angst voor D.".

Verder is uit de stukken naar voren gekomen dat D. al eerder met de politie in contact is geweest in verband met een bedreiging (zie Algemeen, onder 17.).

6. De Nationale ombudsman is van oordeel dat, wanneer de aangifte wordt gezien in samenhang met de andere gebeurtenissen rond de verdachte (zoals het gegeven dat de beide getuigen kennelijk bang waren voor D. en de eerdere verdenking van bedreiging), het enkele feit dat de getuigen niet welwillend waren om een verklaring af te leggen onvoldoende rechtvaardiging vormt om af te zien van het instellen van enige vorm van strafrechtelijk (opsporings-)onderzoek naar de aangifte, dan wel het beëindigen daarvan.

7. Al met al kan gezien het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving worden gesteld, dat de aandacht die de politie aan de aangifte van bedreiging heeft besteed, niet toereikend is geweest.

De onderzochte gedraging is dan ook op dit punt niet behoorlijk.

8. Ten overvloede merkt de Nationale ombudsman nog het volgende op.

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat de politie - ten aanzien van zowel de aangifte van inbraak als de aangifte van bedreiging - zelf de beslissing heeft genomen om geen nader onderzoek te verrichten en de zaak op te leggen. Ingevolge de artikelen 155 en 156 van het Wetboek van Strafvordering had de betrokken ambtenaar de processen-verbaal via een hulpofficier van justitie aan de officier van justitie moeten insturen (zie Achtergrond, onder 2.), waarna de officier van justitie de beslissing dient te nemen of er al dan niet een strafrechtelijk onderzoek naar de inbraak, dan wel de bedreiging zou moeten worden verricht. Gelet hierop is het niet juist dat de politie de processen-verbaal niet naar de officier van justitie heeft gestuurd en verdere opsporingsactiviteiten heeft gestaakt. Nu de zaken bij de politie zijn blijven liggen en nimmer de officier van justitie hebben bereikt, heeft verzoeker bovendien geen kennisgeving ontvangen dat geen vervolging wordt ingesteld, zodat hij niet is gewezen op de mogelijkheid om ex artikel 12 Wetboek van Strafvordering (zie Achtergrond, onder 2.) beklag in te stellen tegen deze beslissingen. Op deze wijze is tevens gehandeld in strijd met onderdeel 3. Informatieverschaffing van de eerder genoemde Aanwijzing voor de opsporing (zie Achtergrond, onder 1.).

IV. Ten aanzien van de bejegening

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt er ten slotte over dat politieambtenaar Di. zijn familie onheus heeft bejegend door ervan uit te gaan dat de inbraak in scène was gezet door verzoekers (stief)kleinzoon. Volgens verzoeker werd tijdens het persoonlijk onderhoud dat de familie Be. op 14 mei 2003 had met politieambtenaren Di. en Go. over de stand van zaken met betrekking tot de gedane aangiftes, door Di. geopperd dat J. de inbraak zelf in scène had gezet. De familie Be. had daardoor sterk de indruk dat ze van de politie niets hoefde te verwachten.

2. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. De korpsbeheerder heeft aangegeven dat er geen aanwijzingen bestaan die er op duiden dat hieromtrent discutabele uitspraken zijn gedaan.

3. Betrokken ambtenaar Di. heeft tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman in reactie op dit klachtonderdeel onder meer het volgende verklaard.

"U vraagt mij nu naar mijn reactie op de klacht dat ik de familie Be. onheus zou hebben bejegend door ervan uit te gaan dat de inbraak in scène was gezet door J. Deze klacht verbaast mij. De klacht is namelijk ingediend door grootvader Be., die zelf niet aanwezig was bij het gesprek waarover wordt geklaagd. Kennelijk zijn het de woorden van zijn zoon. Ik heb dit niet gezegd. Het kan zijn dat ik op een of andere manier die suggestie heb gewekt. Zo heb ik volgens mij aangegeven dat J. flink had gefeest, dat er geen sporen voorhanden waren en dat er alles bijeen vraagtekens waren te plaatsen bij de zaak. J. is trouwens zelf bij dat gesprek aanwezig geweest."

4. Betrokken ambtenaar Go. heeft tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman onder meer verklaard dat het hem niet bij stond dat Di. een dergelijk insinuerende opmerking zou hebben geplaatst. Go. merkte daarbij op dat, al zou je denken dat J. de boel zelf in scène heeft gezet, je dat nog niet kenbaar maakt. Hij kon zich ook zo bezien dan ook niet voorstellen dat zo'n opmerking zou zijn gemaakt.

Beoordeling

5. Gebleken is aldus dat Di. heeft verklaard dat zij een dergelijke opmerking niet heeft gemaakt, maar dat het wel zou kunnen dat zij deze suggestie heeft gewekt.

6. Het vereiste van correcte bejegening houdt in dat bestuursorganen burgers als mens respecteren en hen beleefd behandelen. Dit brengt onder meer met zich mee dat een politieambtenaar in zijn contact met burgers geen opmerkingen dient te plaatsen die de suggestie kunnen wekken de juistheid van de door de burger naar voren gebrachte informatie in twijfel te trekken, tenzij de omstandigheden van het geval een dergelijke opmerking kunnen rechtvaardigen.

7. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de door Di. tegenover familie Be. gemaakte opmerking - dat er vraagtekens waren te plaatsen bij de zaak - de suggestie wekt dat de door de familie naar voren gebrachte informatie door de politie in twijfel wordt getrokken. Gezien de feiten en omstandigheden van deze zaak - de ingrijpendheid van de gepleegde feiten en de omstandigheid dat er geen voor de hand liggende aanwijzingen zijn dat J. niet de waarheid vertelt - acht de Nationale ombudsman dit in strijd met hetgeen van Di. vanuit het vereiste van correcte bejegening mocht worden verwacht.

De onderzochte gedraging is dan ook op dit punt niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost is

gegrond ten aanzien van:

- het sporenonderzoek, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving;
- het niet (direct) horen van de getuigen, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving;
- de aandacht die is besteed aan bedreigingen, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving;

- de bejegening, wegens schending van het vereiste van correcte bejegening.

Onderzoek

Op 25 november 2003 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer Y te Q, met een klacht over een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost (de burgemeester van Eindhoven). Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd de hoofdofficier van justitie te 's-Hertogenbosch in de gelegenheid gesteld om zijn zienswijze op de klacht te geven. De hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Vijf betrokken ambtenaren werden gehoord.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Betrokken ambtenaar Go. berichtte dat het verslag hem geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen of aan te vullen. De reactie van de korpsbeheerder gaf aanleiding het verslag te wijzigen. Betrokken ambtenaren B., G., Di. en I. gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekschrift met bijlagen, waaronder op deze zaak betrekking hebbende correspondentie tussen verzoeker en de korpsbeheerder (zoals onder meer de brieven van verzoeker aan de politie van 23 juni en 24 september 2003 en de brief van klachtonderzoeker W. aan verzoeker van 5 juli 2003), een afschrift van de gestolen goederenbijlage en een afschrift van het op internet gevoerde "chatcontact" tussen F. en D.
2. Een afschrift van het klachtdossier van de politie, met daarin onder meer de mutaties en de processen-verbaal verband houdende met de door verzoeker ingediende klacht (zie ook onder Algemeen) en een afschrift van de door klachtonderzoeker W. opgemaakte (ongedateerde) rapportage van het klachtonderzoek.
3. Een brief van de burgemeester van de gemeente Q aan verzoeker van 18 december 2003.
4. Een brief van verzoeker aan de burgemeester van Eindhoven van 18 januari 2004.

5. Een brief van de stafafdeling Kabinet en voorlichting aan verzoeker van 22 januari 2004.
6. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 1 maart 2004.
7. Standpunt van de korpsbeheerder van 26 april 2004, door de Nationale ombudsman ontvangen op 3 mei 2004, met bijlagen.
8. Reactie van verzoeker bij brieven van 8 en 9 juli 2004.
9. De op 17 augustus 2004 door de betrokken ambtenaren B., G. Go., Di., en I. tegenover twee medewerkers van het Bureau Nationale ombudsman afgelegde verklaringen.
10. Brief van de korpsbeheerder van 7 september 2004 met bijlagen, in reactie op verzoekers brieven van 8 en 9 juli 2004.
11. Brief van verzoeker van 11 oktober 2004, in reactie op de brief van de korpsbeheerder van 7 september 2004.
12. Brief van de korpsbeheerder van 12 november 2004, in reactie op verzoekers brief van 11 oktober 2004.
13. Op verzoek van de Nationale ombudsman van de korpsbeheerder nader ontvangen mutaties, zoals onder meer een mutatie van 22 mei 2003, opgemaakt door betrokken ambtenaar Di. en een mutatie van 4 mei 2003, opgemaakt door betrokken ambtenaren K. en H.
14. E-mailbericht van de heer H. van het regionale politiekorps Brabant Zuid-Oost van 11 januari 2005, waarin hij aangeeft dat zowel de aangifte van inbraak als de aangifte van bedreiging is afgedaan door de recherche.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Aanwijzing voor de opsporing van het College van procureurs-generaal (in werking getreden op 1 maart 2003, Staatscourant 27 februari 2003, nr. 41, pag. 10)

“1. Algemene uitgangspunten

Bij het scheppen van de beoogde helderheid over wat er moet gebeuren bij (vermoedelijk) gepleegde strafbare feiten, zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd.

1.1. Twee criteria

Er zijn twee criteria van belang bij het aangeven van wat in redelijkheid verwacht mag worden: de ernst van het strafbare feit, en de aanwezigheid van opsporingsaanwijzingen die kunnen leiden tot opheldering van de zaak (het vinden van verdachten en bewijs). De voor de hand liggende vuistregel is dat hoe ernstiger het feit, hoe meer moet worden gedaan om de zaak op te helderen zodat verdachten vervolgd en berecht kunnen worden. Deze aanwijzing vult dan deze vuistregel in.

(...)

2. Het kader voor de reactie op (vermoedelijk) gepleegde strafbare feiten

(...)

2.2 Regel 2: Bij ingrijpende feiten gerichte opsporing

(...)

3. Informatie verschaffing

De burger kan het mogelijk oneens zijn met de beslissing om een strafbaar feit niet (verder) te onderzoeken nadat hij daarvan aangifte deed.

Mede op verzoek van de Nationale ombudsman, die met dit verschijnsel is geconfronteerd, wordt op deze plaats de te volgen procedure uiteengezet. Deze geldt alleen de zaken waarin formeel aangifte wordt gedaan, niet de kwestie die alleen 'gemeld' zijn bij de politie.

Situatie waarin de politie besloot geen (nader) opsporingsonderzoek in te stellen.

1. Op verzoek van de aangever omtrent de stand van zaken in het opsporingsonderzoek informeert de politie hem of haar. Indien dat onderzoek niet heeft plaatsgevonden of niet wordt doorgezet, geeft de politie daarbij aan dat de aangever, voor het geval hij het daarmee niet eens is, zich kan wenden tot het Openbaar Ministerie. Zo de aangever aangeeft daartoe te willen overgaan, bevestigt de politie schriftelijk wat omtrent het opsporingsonderzoek is besloten.

2. Als de aangever zich vervolgens inderdaad wendt tot het OM, beoordeelt de officier van justitie de beslissing van de politie op basis van de in deze aanwijzing gegeven criteria. Indien de officier van justitie oordeelt dat deze beslissing daarmee niet spoort, geeft de officier van justitie de politie opdracht om (indien nog mogelijk) het opsporingsonderzoek weer op te vatten (zo nodig als een formele bijzondere aanwijzing). In dat geval informeert de politie de aangever over de voortgang.

3. Indien de officier van justitie van oordeel is dat de politie haar beslissing op juiste gronden nam, informeert hij de aangever hierover en wijst de aangever op de mogelijkheid van beklag bij het gerechtshof op grond van artikel 12 WvSv. De officier van justitie legt zijn oordeel vast in het dossier.

Situatie waarin de officier van justitie besloot geen (nader) opsporingsonderzoek in te stellen (...):

De officier van justitie informeert de aangever of andere direct belanghebbende dat de zaak niet (verder) zal worden onderzocht. Hij wijst de aangever op de mogelijkheid van beklag bij het gerechtshof op grond van artikel 12 WvSv."

Bij strafbare feiten die verder ingrijpen mag meer worden verwacht dan alleen een optreden als er onmiddellijk een spoor naar de dader bekend is. Dan moet gericht en meer dan oppervlakkig worden gezocht naar aanknopingspunten voor een succesvolle opsporing en vervolging: naar eventuele getuigen, naar eventuele sporen (vingerafdruk, DNA). Pas als die inspanning geen succes heeft kan de opsporing worden afgesloten, maar slechts op een zodanige wijze dat als zich naderhand nieuwe informatie aandient deze tot hernieuwde actie kan leiden.

Materiële ernst

Bij het antwoord op de vraag wat 'schokkende feiten' zijn, is het eerste gezichtspunt de omvang van de aantasting van de belangen of het welzijn van individuen of van de samenleving als geheel. Hierbij gelden de volgende criteria:

- De lichamelijke integriteit is in aanzienlijke mate aangetast: iemand is overleden, of er is letsel toegebracht waarbij specialistische medische hulp moet worden ingeroepen (en niet dus alleen een droge klap, een bloedneus, een te hechten wond), er is verkracht.
- De inbreuk op de eigendom is aanzienlijk, de waarde van het vernielde of gestolene is eerder in tien- of honderdduizenden Euro's te meten, dan in honderden of duizenden.
- Het strafbare feit betekent een bedreiging van de algemene veiligheid van personen en goederen (zoals: gezondheidsdreiging door criminaliteit en voedselketen; terroristische bedreiging van infrastructuur), aantasting van de leefbaarheid van wijken (zoals door bijwerking van omvangrijke hennepsteelt).
- Het feit vormt een algemeen risico voor het integer (normale, beoogde) functioneren van belangrijke maatschappelijke functies: de democratische orde, het openbaar bestuur, de rechterlijke macht, de financiële sector. Zoals het door corruptie of misbruik ten principale ondergraven van het vertrouwen in de aangegeven sectoren. Hierbij gaat het dus steeds om een delict dat daadwerkelijk en in betekenisvolle mate belangrijke individuele en collectieve waarden in gevaar brengt.

Specifieke omstandigheden om toch meer te doen.

De grenzen van de materiële ernst zoals aangegeven, zijn niet voldoende - ook bij een geringere materiële schade kan er een toch een dwingende reden zijn om een verder gaande opsporingsinspanning te verrichten. Er zijn drie van die redenen te onderscheiden:

- Evidente inbreuk op persoonlijke integriteit (geestelijke schade, levenssfeer).

Sommige delicten kennen naast eventuele (lichte) materiële ook een forse aanslag op de geestelijke integriteit van burgers. Dat kan bijvoorbeeld bij vormen van discriminatie spelen, maar is altijd het geval bij inbraak in de woning, bij ernstige aanranding, of bij zware discriminatie. Dus bijvoorbeeld: als ingebroken is in een woning, dan wordt verwacht dat de politie ter plekke sporen zoekt.

- Extreme modus operandi. Een bijzonder brutale, grove wijze van handelen (in wijze optreden, in willekeurige slachtofferkeuze, in feitelijk vuurwapengebruik). Dus bijvoorbeeld: als een groep jongeren brutaal bij winkeliers diefstallen pleegt, wordt verwacht dat daar achteraan wordt gegaan.

- Expliciet patroon. Het strafbare feit staat niet op zich, maar vormt een onderdeel van een nadrukkelijk patroon van feiten van dezelfde dader(groep). Dus bijvoorbeeld: als het gaat niet om een enkel geval van ieder op zich niet zo zware vernielingen maar van een steeds weerkerende agressie, dan is actie geboden."

2. Wetboek van Strafvordering

Artikel 12, eerste lid

"Wordt een strafbaar feit niet vervolgd of de vervolging niet voortgezet, dan kan de rechtstreeks belanghebbende daarover schriftelijk beklag doen bij het gerechtshof, binnen het rechtsgebied waarvan de beslissing tot niet vervolging of niet verdere vervolging is genomen."

Artikel 152

"De ambtenaren (...) maken ten spoedigste proces-verbaal op van het door hen opgespoorde strafbare feit of van hetgeen door hen tot opsporing is verricht of bevonden."

Artikel 155

"De hulpofficieren van justitie bij de onderdelen a en b van artikel 154 vermeld, doen de processen-verbaal, bij hen ingekomen of door hen opgemaakt, en de inbeslaggenomen voorwerpen onverwijld toekomen aan de officier van justitie."

Artikel 156, eerste lid

"De hulpofficieren van justitie bij de onderdelen c en d van artikel 154 vermeld en de ambtenaren, bedoeld bij artikel 141, die geen hulpofficier van justitie zijn, doen hun processen-verbaal, de aangiften of berichten ter zake van strafbare feiten, met de inbeslaggenomen voorwerpen, onverwijld toekomen aan de hulpofficier van justitie, bedoeld bij artikel 155, onder wiens rechtstreeks bevel of toezicht zij staan voor zover Onze Minister van Justitie niet anders bepaalt."